

Newsletter Projektu FISSH

Wnioski z TFA1 – Zrównoważone strategie biznesowe i nowe modele biznesowe dla MŚP w branży spożywczej

Marzec-Sierpień 2025

Witamy w drugim wydaniu biuletynu projektu FISSH!

W obliczu rosnącej presji na to, by europejskie systemy żywnościowe stawały się coraz bardziej zrównoważone, małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) znajdują się w samym sercu tej transformacji. W tym wydaniu newsletteru zagłębimy się w działania realizowane w ramach Obszaru Tematycznego 1 (TFA1) – badając zrównoważone strategie biznesowe i nowe modele biznesowe dla MŚP z branży spożywczej.

Jak wygląda zrównoważony rozwój w praktyce? W jaki sposób regiony takie jak Flandria Wschodnia, Ostrobotnia Południowa czy Coimbra wspierają przedsiębiorców z sektora spożywczego w przechodzeniu na „zielone” rozwiązania, zachowaniu konkurencyjności i myśleniu długofalowym? Jakie realne narzędzia, polityki i inicjatywy już dziś przynoszą efekty?

W tym numerze znajdziesz:

- Kulisy wizyty studyjnej w Belgii
- Prezentację oficjalnie zatwierdzonych dobrych praktyk programu Interreg Europe
- Kluczowe wnioski ze Wspólnego Raportu dotyczącego zrównoważonego rozwoju w MŚP sektora spożywczego
- Podsumowanie spotkań interesariuszy regionalnych, zorganizowane we wszystkich regionach partnerskich w celu zaangażowania lokalnych głosów w kształtowanie przyszłych polityk
- Zapowiedź tego, co przed nami w Finlandii

Zachęcamy do lektury, czerpania inspiracji i dzielenia się tymi historiami w swoich sieciach kontaktów. Zrównoważona transformacja europejskiego sektora spożywczego już trwa – a każdy MŚP, decydent i praktyk ma w niej swoją rolę do odegrania.

TFA1: Wspólny cel dla europejskich MŚP z sektora spożywczego

Obszar Tematyczny 1 (TFA1) projektu FISSH koncentruje się na wzmocnieniu transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju w przemyśle spożywczym w całej Europie. Podkreśla potrzebę wyposażenia małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w narzędzia, wiedzę i strategię niezbędne do sprostania wyzwaniom środowiskowym, społecznym i gospodarczym, przed którymi stoi sektor.

Prace w ramach TFA1 gromadzą wnioski z pięciu regionów partnerskich: Flandrii Wschodniej (Belgia), Macedonii Środkowej (Grecja), Ostrobotnii Południowej (Finlandia), województwa kujawsko-pomorskiego (Polska) oraz regionu Coimbra (Portugalia). Pomimo różnic geograficznych i kontekstowych, MŚP z branży spożywczej w tych regionach borykają się z podobnymi problemami: ograniczonymi zasobami, brakiem jasności w przepisach, trudnościami w dostępie do finansowania oraz niewystarczającą świadomością na temat zrównoważonych technologii.

Jednak badanie przeprowadzone w regionach partnerskich ujawnia również rosnące zaangażowanie MŚP w przechodzenie na model zrównoważony, motywowane długoterminową opłacalnością, wartością marki oraz rosnącymi oczekiwaniami konsumentów. Poprzez identyfikację potrzeb rozwojowych i regionalnych luk, TFA1 oferuje

mapę drogową dla interwencji politycznych i systemów wsparcia biznesu, mających na celu wspieranie innowacyjności, odporności i konkurencyjności w łańcuchach wartości sektora spożywczego.

Wizyta studyjna we Flandrii Wschodniej, Belgia: pokaz innowacji cyrkularnych i zrównoważonych

Pierwsze, robocze spotkanie partnerów projektu FISSH odbyło się w dniach 11–12 lutego 2025 r. w Gandawie, we Flandrii Wschodniej. Obejmowało ono wizyty studyjne u lokalnych liderów zrównoważonej przedsiębiorczości, pokazujące, w jaki sposób innowacje biznesowe mogą iść w parze z celami ekologicznymi i społecznymi.

Uczestnicy odwiedzili **Food Pilot** – nowoczesne centrum testów i innowacji wspierające MŚP w zakresie rozwoju produktów, testowania trwałości, zarządzania alergenami oraz wdrażania rozwiązań cyrkularnych. Szczególny nacisk na białka alternatywne oraz zagospodarowanie produktów ubocznych potwierdza pozycję regionu jako lidera w dziedzinie zrównoważonych technologii żywnościowych.

Kolejne przykłady dobrych praktyk z Flandrii obejmowały m.in.:

- **DJAR** – cyrkularną firmę cateringową oferującą posiłki w wielokrotnego użytku słoikach, stawiającą na krótkie łańcuchy dostaw w myśl idei „zero waste”.
- **Vandekerckhove Coffee Roastery** – palarnię kawy, która łączy etyczne źródła surowca, dostawy rowerami cargo, recykling odpadów i wykorzystanie energii słonecznej.
- **Greenway** – producenta alternatyw dla mięsa, który redukuje emisję CO₂ o 94% na jednego burgera oraz promuje dietę roślinną, bazującą na lokalnych składnikach i zrównoważonych opakowaniach.

Wizyty udowodniły, że strategiczne myślenie i praktyczne rozwiązania mogą napędzać zrównoważony rozwój w obszarach produkcji, logistyki, opakowań i kultury organizacyjnej – nawet w małych przedsiębiorstwach.

📷 Pełne podsumowanie i fotorelacja z wydarzenia dostępne są tutaj:

🔗 <https://www.interregeurope.eu/fissh/news-and-events/news/how-is-sustainability-shaping-future-of-food-sector>

1 - FISSH_Partner meeting

2 - Food Pilot_study visit

3 - Greenway_study visit

Rozwijanie ambicji i przyszłość zrównoważonej żywności: przykład hodowli alg

Drugiego dnia odbyły się warsztaty z wykorzystaniem narzędzia **Rapid Scaling Tool**, opracowanego w ramach projektu UE FAIRCHAIN. Studium przypadku – **Hoeve Heirbaut** - farma alg w pobliżu Lokerenu – stanowiło przykład, jak zrównoważony rozwój, innowacje i wartość społeczna mogą się przenikać.

Uczestnicy badali, w jaki sposób mikroalgi, w szczególności chlorella, mogą stać się odpornym na wyzwania przyszłości źródłem białka. Ambicją firmy jest rozwój z jednego do

dziesięciu małych producentów do 2027 roku oraz stworzenie systemu spółdzielczego, który dostarcza belgijskim konsumentom lokalną, zdrową i przyjazną dla klimatu żywność.

To studium przypadku dało okazję do oceny rozwoju biznesu przez pryzmat **Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDG)**. W pracy grupowej uczestnicy analizowali środowiskowe, społeczne i ekonomiczne skutki zwiększenia skali projektu hodowli alg, identyfikując zarówno pozytywne efekty, jak i strategie ograniczania ryzyka.

Sesja pokazała, w jaki sposób narzędzia takie jak Rapid Scaling Tool mogą wspierać strategiczne planowanie w MŚP oraz pomagać w dopasowaniu innowacji do szerszych celów zrównoważonego rozwoju.

Dobre praktyki wspierające TFA1: rzeczywiste rozwiązania dla zrównoważonych MŚP z sektora spożywczego

Projekt FISSH w ramach pierwszego Obszaru Tematycznego zidentyfikował siedem inicjatyw uznanych za najlepsze praktyki – wszystkie zatwierdzone przez Wspólny Sekretariat programu Interreg Europe – opracowanych w celu wsparcia MŚP w procesie zrównoważonej transformacji. Praktyki te stanowią przykłady innowacji na różnych etapach łańcucha wartości żywności i mogą być dostosowywane do zróżnicowanych kontekstów regionalnych.

Oto szybki przegląd każdej z dobrych praktyk:

- 1. Trasa targów miejskich żywności w regionie Coimbra (Portugalia)**
Promuje lokalne targi i jarmarki w 19 gminach, wspierając krótsze łańcuchy dostaw żywności, wzmacniając lokalne gospodarki i zwiększając świadomość konsumentów.
- 2. Rapid Scaling Tool (Belgia)**
Praktyczne narzędzie wykorzystujące Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDG) oraz specjalnie opracowane wskaźniki zrównoważoności do mapowania i kierowania skalowaniem innowacji agro-spożywczych – idealne dla MŚP planujących zrównoważony rozwój.
- 3. Gent en Garde – Strategia zrównoważonej żywności miasta Gandawa (Belgia)**
Polityka na poziomie miejskim wspierająca odporny, inkluzywny i ekologiczny system żywnościowy, szanujący ludzi, zwierzęta i planetę.

4. **Innowacje zielonej gospodarki – Wzmacnianie współpracy sektora publicznego i prywatnego (VITALI) (Finlandia)**

Wspiera współpracę publiczno-prywatną w rozwoju zrównoważonych innowacji w Ostrobotnii Południowej, zwiększając zdolności regionu do transformacji gospodarki na zieloną.

5. **Budowanie odporności krótkich łańcuchów żywności poprzez współpracę biznesową i cyfryzację – YDIRE (Finlandia)**

Wzmacnia lokalne firmy spożywcze, promując współpracę opartą na narzędziach cyfrowych i modelach dla odpornych, szybkich krótkich łańcuchów dostaw.

6. **Broker innowacji w województwie kujawsko-pomorskim (Polska)**

Rola koordynatora łączącego rolników, naukowców, przedsiębiorstwa i doradców w celu wspierania innowacji rolniczych i rozwoju krótkich łańcuchów dostaw.

7. **Innowacyjny model współpracy producentów rolnych w krótkich łańcuchach dostaw (Polska)**

Platforma cyfrowa umożliwiająca konsumentom bezpośrednie zakupy u lokalnych producentów, zwiększając marże producentów poprzez eliminację pośredników.

Każda z dobrych praktyk zawiera szczegóły dotyczące wdrożenia, wpływu, mechanizmów finansowania oraz potencjału transferu, co czyni je cennym źródłem dla decydentów, organizacji wspierających biznes oraz MŚP, które chcą wdrożyć podobne modele.

 Szczegółowe materiały dotyczące dobrych praktyk znajdziesz tutaj:

<https://www.interregeurope.eu/fissh/good-practices>

Opisane dobre praktyki tworzą dynamiczne centrum wiedzy — pokazując, że innowacje biznesowe na rzecz zrównoważonego rozwoju to nie tylko ideały, ale realne i możliwe do powielenia rozwiązania. Zachęcamy praktyków oraz regionalnych interesariuszy do poznawania i wdrażania tych sprawdzonych rozwiązań we własnych środowiskach.

Wnioski ze Wspólnego Raportu: wyzwania i kierunki dalszych działań

Wspólny Raport opracowany w ramach TFA1 dostarcza wszechstronnej analizy stanu zrównoważonych strategii biznesowych w regionalnych MŚP sektora spożywczego. Do najważniejszych wniosków należą:

- Wiele MŚP nadal ma trudności z dostępem do jasnych wytycznych dotyczących standardów zrównoważoności i zachęt.
 - Istnieje znacząca przepaść technologiczna i cyfrowa, zwłaszcza wśród mikroprzedsiębiorstw.
 - Działania prośrodowiskowe często ograniczają się do niewielkiej skali z powodu braków w finansowaniu lub wiedzy.
 - Zrównoważoność społeczna zyskuje na znaczeniu, lecz brakuje jej strategicznej integracji.
- Są dostępne możliwości podnoszenia kwalifikacji, jednak są one słabo wykorzystywane z powodu ograniczeń czasowych lub braku odpowiedniego dopasowania.

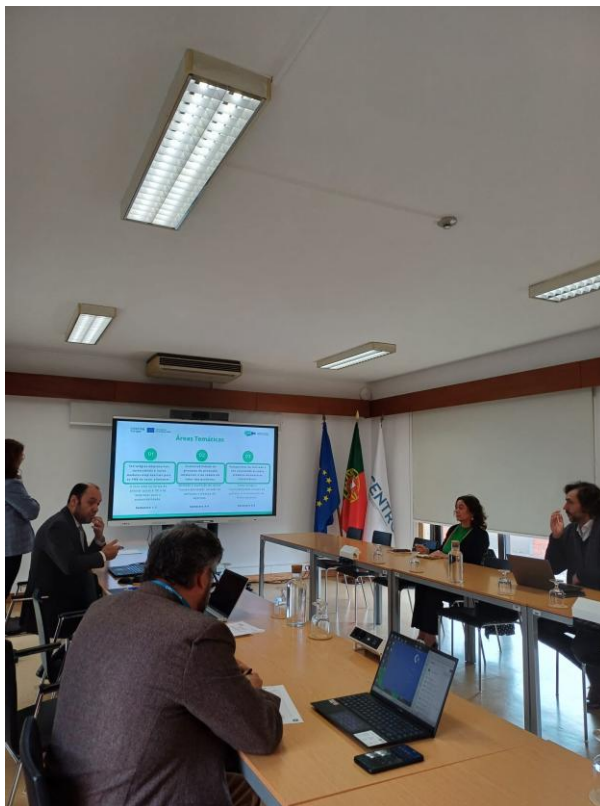
Raport rekomenduje także konkretne działania, takie jak uproszczenie dostępu do funduszy, poprawę wdrażania polityk, rozszerzenie szkoleń dostosowanych do potrzeb MŚP oraz budowę lepszych regionalnych systemów danych do monitorowania postępów.

W obliczu rosnącej presji na MŚP ze strony konsumentów oraz przepisów prawa, raport podkreśla, że mechanizmy wsparcia muszą być elastyczne, ukierunkowane i praktyczne, aby odnieść sukces.

 Wspólny Raport jest dostępny online::

 <https://www.interregeurope.eu/fissh/news-and-events/news/joint-report-tfa-1>

Spotkania regionalnych interesariuszy: lokalny dialog napędzający zrównoważone zmiany

Choć międzynarodowe wydarzenia i raporty dostarczają strategicznego spojrzenia, prawdziwą siłą projektu FISSH są regionalne więzi budowane na miejscu. Na początku 2025 roku każdy z partnerów projektu aktywnie angażował lokalnych interesariuszy — łącząc MŚP, decydentów, naukowców, organizacje wsparcia oraz społeczeństwo obywatelskie, by wspólnie dyskutować, jak przełożyć zrównoważony rozwój na konkretne działania w sektorze żywnościowym.

Od Polski po Portugalię, od Grecji po Finlandię, te spotkania stały się kluczowymi przestrzeniami wzajemnej nauki, budowania zaufania oraz dopasowywania lokalnych realiów do szerokich celów projektu w ramach Obszaru Tematycznego 1 (TFA1).

Najważniejsze momenty to:

- W Kujawsko-Pomorskim (Polska) uczestnicy analizowali bariery, z jakimi MŚP mierzą się w dostępie do wsparcia innowacji zrównoważonych oraz omawiali sposoby poprawy współpracy międzysektorowej.
- W Macedonii Środkowej (Grecja) spotkania koncentrowały się na tym, jak programy finansowania UE i krajowe mogą lepiej służyć małym przedsiębiorstwom rolno-spożywczym w poruszaniu się po regulacjach dotyczących zrównoważoności.

- We Flandrii Wschodniej (Belgia) dyskusje dotyczyły wzmacniania powiązań między praktykami ekologicznymi a odpornością ekonomiczną.
- W Południowej Ostrobotnii (Finlandia) nacisk położono na coaching strategiczny oraz narzędzia cyfrowe wzmacniające MŚP w łańcuchu wartości żywności.
- W regionie Coimbra (Portugalia) interesariusze wnosili wkład w dyskusje o wartościowaniu lokalnych produktów, inteligentnych klimatycznie systemach żywnościowych oraz zrównoważonym rozwoju obszarów wiejskich.

Te spotkania to nie tylko źródło informacji dla regionalnych planów działań — budują również poczucie odpowiedzialności za transformację na poziomie lokalnym. Wkład każdego partnera wzbogaca wspólną mapę drogową FISSH, gwarantując, że głosy lokalne kształtują przyszłość MŚP spożywczych.

✦ Pełne relacje ze spotkań dostępne są na stronie projektu::

 [FISSH stakeholder meetings at regional partners](#)

Co dalej: Dni Żywności w Południowej Ostrobotnii, Finlandia

Partnerstwo projektu FISSH szykuje się do kolejnego ważnego wydarzenia – międzynarodowej wizyty studyjnej w Ostrobotnii Południowej w Finlandii, zaplanowanej na wrzesień 2025 roku. Ten region, uznawany za najbardziej zależny od żywności w całej Finlandii, oferuje unikalne spojrzenie na to, jak wspierać MŚP spożywcze w budowaniu bardziej zrównoważonych, cyrkularnych i odpornych modeli biznesowych.

Wizyta skoncentruje się na zrównoważonej produkcji żywności oraz łańcuchu wartości produktów MŚP spożywczych, dając partnerom projektu okazję do poznania praktycznych rozwiązań obejmujących cały cykl życia produktów – od pozyskiwania surowców i przetwarzania, przez marketing, opakowania, aż po logistykę. Szczególny nacisk zostanie

położony na regionalne strategie oraz współpracę między sektorem publicznym i prywatnym na rzecz innowacji agri-spożywczych.

Wizyta będzie także zbieżna z udziałem w międzynarodowo uznanym wydarzeniu **Food Days** w Seinäjoki.

 intoseinajoki.fi/fooddays

To wydarzenie stanowić będzie doskonałą platformę dla partnerów FISSH do nawiązywania kontaktów, wymiany doświadczeń oraz odkrywania innowacyjnych rozwiązań w sektorze spożywczym wraz z przedsiębiorstwami, naukowcami i instytucjami z całej Europy.

Dzięki współpracy międzyregionalnej projekt FISSH zbliża się o krok do realizacji swojego celu: umożliwienia MŚP spożywczym stania się motorem zrównoważonych zmian w swoich regionach i poza nimi.

Znajdź nas online!

Pozostań na bieżąco i śledź wszystkie ekscytujące wydarzenia związane z projektem FISSH! Jesteśmy zaangażowani w dzielenie się cennymi spostrzeżeniami, aktualnościami oraz interesującymi treściami na temat zrównoważonych praktyk i współpracy międzyregionalnej.

 Zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej projektu FISSH: [FISSH - Food Industry SMEs Sustainability Support and Help | Interreg Europe - Sharing solutions for better policy](#)

 Śledź nas na social mediach:

- [Facebook](#)
- [\(15\) FISSH Food Industry SMEs Sustainability Support and Help | LinkedIn](#)

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

FISSH

